

In Memoriam

Ole Klemet Sara (1936-2013)

Ole Klemet Sara, former director of the Norwegian Reindeer Husbandry Administration from 1979 to 1996, died on 29th April, aged 76.

Ole Sara was born in Kautokeino in Finnmark, northern Norway, on 28th May 1938, the youngest of several brothers in a family of reindeer herders. As such he would normally have inherited his parents' herd but, being academically talented, he was sent away to school instead. Norwegian schools practiced a relentless programme of 'Norwegianisation' at that time: Sami language was forbidden and Sara never forgot that not until his third year did he first really understand what his teachers – who spoke only Norwegian - were saying. However, he, like many other talented Sami children, overcame this institutional hurdle and on leaving school he was accepted for officer training at the Officers' Training

School. He served in the Army for several years and then became a teacher before in 1966 he was appointed Government Administrator for Sami Affairs for West Finnmark. He was a deputy Labour member of Parliament for Finnmark for three terms (1969-1981) and was a member of Finnmark County Council (1979-1983) where he among other things contributed decisively to the creation of the new national Sami Parliament. He was permanent secretary in the Ministry of Agriculture (1973-1979) - the first Sami-speaker to hold this position - and was a major force behind the publication of Parliamentary Report 13-73/74 which laid the foundation not only for the Reindeer Husbandry Agreement but also for the creation of the Sami Development Fund, the Reindeer Husbandry Development Fund and the Directorate for Reindeer Husbandry of which, in 1979, he was appointed director. Sara was a dedicated social democrat and as director of Reindeer Husbandry he attempted to reorganise reindeer husbandry in Norway along social democratic lines. These, however, were not easily compatible with the principles of governance within traditional reindeer herding and, exhausted by the resulting conflict, he resigned in 1996. He was then appointed special advisor in the Ministry of Agriculture and worked on a long overdue revision of the reindeer grazing convention between Norway and Sweden until his retirement in 2001.

Ole Sara had a great respect for knowledge and encouraged creation of the Nordic Council for Reindeer Research of which he served as chairman (1980 – 1985). In this position he was responsible for establishing a regular series of Nordic reindeer research meetings and also the scientific journal *Rangifer*. He was director of several important educational boards in northern Norway and was for many years a member of the Broadcasting Council. He was especially satisfied with his work for the advancement for reindeer science in Norway and in the annals of the University of Tromsø he will for ever be remembered for his vigorous support for the Department of Arctic Biology.

Sara was an excellent bridge player, a dedicated hunter and an avid outdoors man but after the death of his wife Nancy in 2006 he became ill and was lost from public life. Ole K Sara was a public servant of the old school and a brave and creative leader who will also be remembered by his friends for his sharp wit and good humor.

He was buried from the church in Alta thronged by family and friends.

Arnoldus Schytte Blix
Nicholas Tyler

In Memoriam

Ole Klemet Sara (1936-2013)

Reindriftssjef Ole K Sara, eller Ole K, for alle som kom ham nær, døde 29. april, nær 77 år gammel. Ole K ble født 28. mai 1936 i Kautokeino, som yngste sønn i en stor barneflokk, og skulle etter tradisjonen overta familiens reinflokk. Men Ole K viste tidlig uvanlige evner og ble i stedet sendt bort for å gå på skole. Dette var i fornorskningens mørkeste tid og han glemte aldri at det først var i 3. klasse at han forsto ordentlig hva læreren sa. Men han overvant som vanlig problemene og som så mange andre begavede, men ubemidlete, ungdommer på den tiden gikk han befalsskolen med videre utdanning i Forsvaret, og ble i 1966, etter noen år som yrkesbefal og noen lærerjobber, den første Lappefogden i Vest-Finnmark. Han var tidlig aktiv i Arbeiderpartiet i Finnmark, og var varamann til Stortinget i 3 perioder (1969-1981), og han var på et kritisk tidspunkt medlem av fylkestinget i Finnmark (1979-1983) og bidro der avgjørende til, et langt fra

opplagt, flertall for opprettelsen av Sametinget. Som den første samisktalende statssekretær i landbruksdepartementet (1973-1979), og en av få som har fortsatt etter et statsråds-skifte, var han drivkraften bak Stortingsmelding 13-73/74 som la grunnlaget for hjørnesteiner som reindriftsavtalen, samisk utviklingsfond og utviklingsfondet for reindrift. Han var dessuten arkitekten bak opprettelsen av Reindriftsforvaltningen i Alta og ble i 1979 Norges første Reindriftssjef. Ole K var i sin sjel en ekte og ubestikkelig sosialdemokrat, og som reindriftssjef søkte han å reorganisere han reindriften i Norge etter sine sosialdemokratiske prinsipper, et system som skulle vise seg å være i utakt med reindrifts-samisk tradisjon og rettsoppfatning. Dette skapte strid og trøtt av kamp forlot han sin stilling i 1996 og arbeidet derefter med en overmoden revisjon av den norsk-svenske reinbeitekonvensjonen, som spesialrådgiver for landbruksdepartementet frem til han i 2001 ble pensjonist.

Ole K hadde hele sitt liv en dyp respekt for kunnskap, og han var arkitekten bak, og den første formannen for Nordisk Organ for Reinforskning (NOR), hvor man i hans formannstid (1980-1985) så etableringen av de nordiske reinforsker møtene og opprettelsen av fagtidsskriftet Rangifer. Han var også blant mye annet leder av Rådet for høyere utdanning i Nord-Norge og leder av Det regionale høyskolestyret for Finnmark (1984-1994), som har oppkalt et skolefartøy etter ham. Det han i sin livsaften var mest fornøyd med var nok likevel hans arbeid for organisering og fremme av reinforskningen i Norge, og i Universitetet i Tromsøs historie vil han alltid ha en hedersplass for sitt bidrag til etableringen av Avdeling for Arktisk Biologi. Ole K markerte seg også som mangeårig medlem av Kringkastingsrådet, og han var ikke overraskende en glimrende bridgespiller, og han var nær sagt selvfølgelig en dedikert jeger og friluftsmann. Etter at hans kjære kone Nancy gikk bort i 2006 ble Ole K syk og tapte kontakten med sine omgivelser og døde uten å ha fått noen æresbevisninger for sin store innsats for fedrelandet, og han ble begravet fra en fullsatt Alta kirke, uten synlige representanter for det offisielle Norge. Men Ole K var en høvding i sin tid, som alltid vil bli husket av sine venner som en modig og helstøpt embedsmann av den gamle skolen, og vi kan glede oss over "at Merket det stend, um Mannen han stupa".

Arnoldus Schytte Blix
Odd Erling Smuk